



PEVEC

GLASILO PEVSKE ZVEZE

UREDNIŠTVO: FLORIJANSKA
ULICA 18 - UPRAVNIŠTVO:
MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 7
IZHAJA KOT MESEČNIK V
DVOJNIM STEVILKAM IN
VELJA ZA CELO LETO Z
GLASBENO PRILOGO VRED
30 DIN, ZA ITALIJO 18 LIR,
ZA AVSTRIJO PETSILINGOV,
ZA AMERIKO EN DOLAR



1928

JANUAR - FEBRUAR
ŠT. 1-2 * LETO VIII

JERNEJ LOŽAR

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 20

Prečastili duhovščini in bogoslovcem priporočam [vsakovrstne
vratnike, pralne in celulozne, šmisete in druge potrebščine. —
Specialni salon za izdelavo talarjev in promenadnih oblek.
Dobavljam tudi na obroke! Na željo pomerjam tudi na domu!

Vedno v zalogi angleško in češko sukno!
Konkurenčne cene! Točna poslužba!

Vsebina: Prof. M. Bajuk: Mera v slovenski narodni pesmi
— r.: Naši pevski tečaji — Vestnik Pevske Zveze
— Iz koncertnega življenja — Nove skladbe —
Iz glasbenih listov — Razne vesti — Slika —
Priloga: Dr. Fr. Mlinar-Cigale: 1. Muropoljske
narodne za mešani zbor: „Tri rože“, „To prvo
gredico“, „Snočkaj sem na vasi blo“, „Vriska
fantič“. 2. Matija Tomc: Spomin, trógl. ženski zbor



SALDA-KONTE · ŠTRACE · JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE · MAPE · ODJEMALNE
KNJIŽICE · RISALNE BLOKE ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA K. I. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6, II. NADSTROPJE



Prof. M. Bajuk:

Mera v slovenski narodni pesmi.

1. Slovenski smo fantje.¹

Pesem je zapisana na čelu I. zvezka že v prvi izdaji in je ohranjena v isti obliki tudi v poznejših izdajah. Merjena je v $\frac{4}{4}$ taktu:



V tej meri obsega v prvem delu 4 takte, v drugem pa 6, ker se zadnja dva kot pripev ponavljata.² To bi šlo prav dobro v sklad z osnovno sliko naših nar. pesmi. Toda proti tej meri govore tile razlogi: 1. Pesem sestoji iz dveh delov. Prvi tvori zase popolnoma dovršeno enoto, samostojno kitico, ki pa ne obsega pri nas nikdar samo 4 taktov, temveč tvori vedno periodo dveh stavkov. Treba torej iskati tu rešitve po tem principu. Pesem je koračnica, nekaka navduševalna pesem, kar se pokaže zlasti v drugem delu. Koračnice so pa že po osnovi najpraviše pisane v dvodobni meri: za levi in desni korak.

Če torej razdelimo štiridelne takte prvega dela v dvodobne takte, dobimo mesto štirih osem, kar se popolnoma ujema z osnovo pesmi 4 + 4. To mero potrjujejo tudi poudari, ki so vsi enaki:

Slovenski smo fantje
iz Loža doma,
slovenskega duha
slovenskega srea.

Drugi del se glasi:

Mi smo domačini
smo gorke krvi,
za narod živimo
za brate smo mi.

Tudi ta kitica ima poudare vse enake, zahteva torej enostavno mero, ne sestavljene ali zložene, ki ima po dva poudara: enega močnega (glavnega, na prvi mah) in enega lažjega (polpoudar, prvi mah druge polovice). Iz tega je jasno, da moramo deliti tudi drugi del v dvodobno mero, tako da dobimo periodo 4 + 4 s ponovitvijo zadnjega stavka (+ 4), kar je pri naših nar. pesmah nekaj vsakdanjega. Pesem sestoji torej iz dveh period (in pristavka, če se hočemo na ponovitev posebej ozirati) torej 8 + 8 (+ 4). To je kaj običajna osnova, posebno pri vseh onih pesmah, ki nosijo znak umetnega kova. In ta pesem je taka, je priprosta, a ponarodela; ni čisto pristna narodna. To potrjuje posebno dejstvo, da prehaja prvi stavek drugega dela v višjo stopnjo (iz D — v A), kar ni znak naših narodnih pesmi. Verujem pa brez vseh pridržkov, da je prešla popolnoma med narod, ker ima sicer vse pogoje, da je mogla postati naša nar. pesem. Ta prehod v kvinto je tudi dokaz, da ne smemo vezati drugega dela k periodi prvega dela, ker je prvi izrazito končana perioda

¹ Zirovnik I. zv. 1. št.

² To mero je prevzel tudi Gerbič v albumu Sl. nar. pesmi II. zv. št. 24.

zase in začenja prehod v kvinto v drugem delu odločno samosvojo periodo, samosvojo stopnjavo. To podpira tudi logična linija vsebine. Trditve, da je pesem napačna v štiridobnem taktu, ne bi omajalo niti dejstvo, da jo je morda »skladatelj« sam napisal v štiridobnem taktu, ker nam ne manjka vzornih napak v tem oziru niti v naši umetni pesmi.

2. Mal' postojmo.³

Pesem je pisana v $\frac{1}{4}$ taktu in obsega 5 taktov. Že ta obseg je nenavaden in sili h kritiki. Mera je sedaj taka:

Mal' po-stoj-mo, mal' za-poj-mo, k' mam o-o-če - ta do-bre-ga

Fran-ca Jo - že - fa!

V tej meri pa ne najdem nikake simpatije, pa tudi sicer je zalet v tretjem taktu osamljen in neutemeljen. Zadeva se mi zdi zelo očitna: Najprej moramo na prvi pogled opaziti, da sestoji pesem iz dveh delov. Prvi ima počasno brzino v meri $\frac{1}{4}$, prvi in drugi takt. Tretji takt pa začenja drugi del pesmi, ki je živahnejši. Ne vem, zakaj naj bi se po zaletu v 3. taktu tako naenkrat v 4. zopet ponovil zadržani ritem prvega (drugega) takta. Zdi se mi naravneje, da se ves drugi del giblje živahno, oba takta enakomerno, v skladu s prvima dvema, ki sta tudi oba enaka. Iz tega gotovo utemeljenega vzroka smatramo, da se mora 4. takt meriti za pol krajše, torej v osminkah tako kot 3., torej $\frac{1}{8}$. Mali zadržek, ki ga pojemo navadno vedno ob koncu pesmi, je zapeljal zapisovalca, da je meril ta dva takta predolgo. Tudi konec z dvodobno pavzo se mi zdi v pesmi živahnega, veselega značaja, kakršna je ta, prav neosnovan in neutemeljen.

Na ta način dobimo torej pravilne štiri takte. To pa ne more biti še v redu. Razmotrivanje nas bo še prepričalo, da imajo naše nar. pesmi vsevprek najmanj dva stavka (8 taktov). Zato moramo iskati tudi tu te mere. Da bi zvezal obe kitici v eno, temu se upira vsebina obeh kitic, ki sta obe samostojni: ena se spomni cesarja, druga, cesarice, obe v isti dikciji. A nekaj drugega je, ki nam nudi ključ do rešitve. Pesemca je merjena korakoma, zložena za korakanje. S tega vzroka jo moramo meriti dvodobno. Dobimo torej 8 taktov, ki tvorijo dva stavka, strnjena v periodo. Prvi stavek je počasnega ritma v četrtinkah, drugi pa poskoči v osminko in označuje veselje, da imamo »cesarja in cesarico«.

Pesem mora biti torej merjena pravilno edino v dvodobni meri v obsegu osmih taktov takole:

Pobič sem star šele 18 let.

Pobič sem star šele 18 let.

3. Pobič sem star šele 18 let.⁴

Žirovnik jo je zapisal v $\frac{3}{4}$ taktu in naštel 15 taktov.⁵ Analiza besedila nam da sledeče poudare:

³ Ravnotam št. 2.

⁴ Ravnotam št. 3.

⁵ Po njem tudi Gerbič, Album II. št. 47.

Pobič sem star šele osemnajst let,
 Cesar me hoče k soldatom imet
 Kako bom soldat, k sem pobič premlad,
 K nemorem še puške držat.

Če postavim pred označene poudare taktnice, mi pesem sama razpade v dva dela po 4 takte. Ti takti imajo po 6 zlogov, torej bi meril pesem brez dvoma v šesterodobnem taktu, takole:

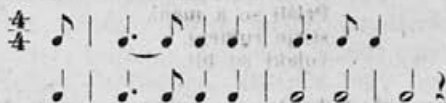


To razdelitev dobro podpira dejstvo, da niso poudari vsi enaki: zlog »star« je tiskan na prvi mah drugega takta. Ta zlog pa ne more imeti poudara, ker bi nasprotoval smislu. Fant ne poje, da je star, ampak hoče povedati, da je še mlad, star šele 18 let. Prav tako zlog »ho—« v 6. taktu nima nikakega poudara. Enako je poudarek na kako in ne tako na soldat! To je le besedni poudar, ki pa za delitev taktov ni merodajen, odločilen je smiselni poudar v stavku. Mera pesmi je torej šesterodobna, kakor sem jo označil zgoraj. Zadnji takt je popoln, kakor je označen. Tako dobimo temeljno sliko pesmi 4 + 4 takte, česar v Žirovnikovi zbirki ni, ker manjka na koncu en takt. Ta šesterodobni takt bi mahal jaz dvodobno (deljeno), kakor sem ga obrazložil v »Pevcu« l. V. str. 48, ker je izrazit dvodoben in so trojnice v mahih tako jasne, tako utemeljene, da nima noben dvom nikake podlage. S tem dobi pesem kar najpreprostejšo prvotno obliko, kakor so jo bržkone vse naše narodne pesmi prvotno imele.

4. Prišel sem pod okence.

Žirovnik jo je zapisal v štiridobnem taktu⁶ in dobil 9 taktov. Ta deveti takt nas sili, da pretipljemo pesem, ni li kje en takt pomotoma nastal iz raztegnjenega polstavka, ali sicer kako drugače.

Mera pesmi je po njem taka v prvem stavku:



Na prvi pogled me zbode v oko drugi polstavek s svojimi 3 takti, posebno 2. in 3. takt s polovinkami. Tu je na prvi pogled napaka v meri. Simetrija, ki je v naši narodni pesmi do skrajnosti izklesana, me sili, da merim tudi ta dva takta s četrtingami tako, da dobim iz obeh taktov en takt. S tem nisem konca drugega stavka nič razdril. Žirovnik je zašel na napačno pot, ker pojo fantje gotovo končne raztegnjene razlice c₁-g-c izrazito, s poudarkom in malo zadržano. Tako dobimo v prvem stavku štiri simetrično zgrajene takté, ki jim slede štirje takti drugega stavka. V zadnjem taktu moramo 4. mah skrajšati radi predtakta, ki je pravilen, ker je mera jambična.

⁶ l. št. 6.

Če pregledamo še vrstice in pretehtamo poudare, pridemo do zaključka, da je pesem napačno merjena v $\frac{1}{4}$ taktu. Vrstice se glase:

Prišel sem (tja) pod ókence,
potrkal sem na pólkence.

Iz tega vidimo, da nista zloga (>tja<), ki manjka, in »sem« prav nič poudarjena. V $\frac{1}{4}$ taktu pa dobita poludar, ker prideta na 3. mah. Vsled tega zahteva tudi v tem oziru mera poprave. Če naj poudarimo samo zgoraj omenjena zloga »šél« in »ó—«, potem moramo vse, kar leži med tema dvema zlogoma, peti brez poudara, prisiljeni smo takt za polovico zmanjšati. Meni se zdi samoposebi jasno, da ej mera dvodobna (alla breve). To potrjuje tudi dejstvo, da je Žirovnik v začetnem predtaktu zapisal zelo točno osminko, torej pol maha. Ta osminka pa nima sličnosti s predtaktom v drugem stavku, kjer stoji vedno poln mah (♩). Če postavimo pesem v dvapolovni takt, pišemo tudi v začetku analogno drugemu stavku četrtinko, ki jo pojemo na pol maha. S tem je popravljena napaka v simetriji in se bistveno ničesar ne izpremeni. Mera je torej v celem brez dvoma takale:

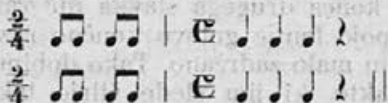


5. Danes je taisti dan.⁸

Po Žirovniku merjena obstoji pesem iz prvega stavka, dva polstavka po 3 takte, in drugega, ki obsega 4 takte in pripev dveh taktov, torej (3 + 3 + 4 (+ 2)).⁹ To je kaj nenavadna osnova. Ko bi bila simetrija prvega in drugega stavka kakorkoli mogoča, bi verjel na to, sicer pa mi mera z menjavo 3 taktnih, 4 taktnih in 2 taktnih (pol)stavkov ni všeč. Prisiljen sem zopet iskati in brskati po simetriji. Vrstice mi kažejo, da sta v vsaki vrstici samo dva poudara, in sicer:

Danes je taisti dan,
ko sem bil za vojsko 'zbran.
Prišli so k meni,
štirje rumeni,
vojaki so bli.

Iz tega se mi razvozla 8 taktov in pripev v enem taktu. Če je Žirovnik mero z ozirom na trajnost not pravilno zapisal, to se mi zdi gotovo, potem imamo v prvem polstavku 1 dvodobni in 1 štiridobni takt, ki ga dobimo, ako združimo 2. in 3. takt v enega. Prav isto je z drugim polstavkom. Tako dobimo pravilno prvi stavek, ki obsega 2 + 2 takta:



⁷ Tako jo je popravil tudi Gerbič: Album I. št. 8.

⁸ I. št. 7.

⁹ Prav tako jo meri Gerbič: Album II. zv. št. 38.

Drugi stavek je zložen iz 2 + 2 dvodobnih taktov in 1 štiridobnega pripeva. Prvi del drugega takta je pravilen v začetni dvodobni meri in obsega tudi 4 takte. Pripev enega takta pa ni redek v slov. nar. pesmi, kar bo dokazala še nadaljnja analiza. Štiridobnost pripeva je pa utemeljena v drugem taktu prvega in drugega polstavka (v prvem stavku), ker je ne samo metrično slično tema dvema zgrajen, temveč ju posnema točno tudi melodično.

To razdelitev taktov in stavkov potrjuje prav jasno tudi besedni poudar druge kitice, ki se popolnoma strinja s poudari v prvi kitici:

Puške dol postavijo,
Meni tako pravijo:
Kaj se boš odmikal,
saj se ti bo šikal
vojaški stan.

Pesem ima torej prav gotovo tole ritmično sliko:

$\frac{2}{4}$ ♪ ♪ | ☉ ♪ ♪ ♪ ? |
 $\frac{2}{4}$ ♪ ♪ | ☉ ♪ ♪ ♪ ? |
 $\frac{2}{4}$ ♪ ♪ | ♪ ♪ |
 ♪ ♪ | ♪ ♪ |
 (pripev) ☉ ♪ ♪ | ♪ ? ||

(Dalje.)

Naši pevski tečaji.

Ribnica. Niko Loboda, Kočevje, uradnik in org.; Mirko Mohorič, Sv. Gregor, org.; Ivan Marinič, Dolenja vas, org.; Ivan Pisel, Dobropolje, org.; Anton Breje, Velike Lašče, org.; Rafael Megler, Struge, org.; Alojzij Pucelj, Ribnica, org.; Franc Presetnik, Dobropolje, kaplan.

Cerklje ob Krki. Jurjevčič Franc, Cerklje ob Krki, šol. upr.; Jurjevčič Marija, Cerklje ob Krki; Seliškar Roza, učiteljica, Schroif Marija, učiteljica, Saksida Milena, učiteljica, Lileg Vida, učiteljica, Petelin Albin, učitelj, vsi v Cerkljah ob Krki; Očakar Anica, učiteljica, Očakar Minka, učiteljica, Sv. Križ pri Kostanjevici; Lomšek Antonin, šolski upr., Podreberšek Vida, učiteljica, Mozetič Jelica, učiteljica, Bušeča vas pri Cerkljah; Bergant Pavla, učiteljica, Blanca pri Rajhenburgu; Strah Anton, šolski upr., Veliki Podlog pri Krškem; Černač Karel, šolski upr., Čatež ob Savi; Tomazin Matej, kaplan in obl. posl., Cerklje ob Krki. (Dalje prih.)

V dneh 24. in 25. jan. se je vršil v Celju X. pevski tečaj P. Z. Bila je davna želja odbora P. Z., da tudi Stajersko in tem smislu razgiba in jo kolikor mogoče pridobi naši misli in našemu delu. Čas je pač danes tak, da mora vsak stan stremeti po čim večji izobrazbi in potem s pomočjo organizacije svojemu stanu zagotoviti primerno materielno in moralno veljavo. Mlajši organisti — iz celjske orglarske šole — se temu tečaju niso odzvali v tistem številu kot bi bilo to pričakovati. Stvar se je vzela na znanje in se bo svoječasno primerno registrirala. Kljub temu pa je bila udeležba prav lepa in sicer prvi dan 20 in drugi dan 22 udeležnikov. Predavali so: kapelnik Gašparič (vežba glasu, pevovodstvo), prof. Bajuk (fonetika, sestava programov), prof. dr. Dolinar (organizacija P. Z., uvod v gl. estetiko in kratek stilni pregled slov. cerkvene glasbe). Skupno pevsko vajo je prav poučno vodil kapelnik Gašparič, vse predpriprave za tečaj pa župan in okr. pev. g. Alojzij Mihelič. Prihodnji tečaj se vrši 13. in 14. marca v Rogaški Slatini.

V okviru predavanj, ki jih tedensko prireja Prosv. Zveza v beli dvorani »Unionac«, je 13. jan. predaval dr. A. Dolinar »O pomenu in stališču pevske izobrazbe pri nas«. Predavanje je bilo mišljeno kot uvod v glasbena predavanja, ki bodo vsakoletno zastopana na sporedih Prosv. Zveze. Pred in po predavanju je kvartet »Ljubljane« prav lepo zapel nekaj narodnih in umetnih zborov.

Koneertne nastope pripravljajo naslednja okrožja: kranjsko, radovljiško, krško, stiško, ljubljansko in morda še kako drugo, ki nam pa dosedaj tega še ni javilo. Veljaj načelo: Vsako okrožje napravi vsako leto vsaj eno okrožno prireditve!

Iz odborovih sej: Odbor je v seji z dne 23. januarja t. l. razpravljal, kako čim točneje urediti gospodarstvo Pevske zveze in »Pevca«.

Uprava »Pevca« naznanja, da ima v zalogi še precej izvodov »Rožmarina« in »Snubačev«. Res je sicer, da tisk ni ravno prvovrsten (kar se bo pa pri drugih publikacijah zboljšalo), vendar sta pa oba dramska prizora za naše društvene odre prav porabna! Sezite torej po njih!

Došle so dalje tudi pesmarice za l. 1927 (VII. letnik). Dobe se v »Pevski zvezi«, Jugoslav. knjigarni in Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Ker je v zalogi še precej posameznih števil in pesmaric vseh letnikov, zato opozarja »Upravac vse pevovodje in pevce, da so iste prav po nizki ceni na razpolago in sicer priloge 2 Din, pesmarice pa po 10 Din; če jih pa kdo naroči 10 izvodov, pa po 7 Din. Te ugodnosti se splača poslužiti!

»Upravac« opozarja nadalje vse aranžerje večjih slavnosti (ob priliki Kat. shodov itd.),

da ima za godbo na pihala prirejene te-le pesmi:

1. Povsod Boga.
2. Posvetitev domovine.
3. Bog pred Tvojim veličastvom (Premrl).
4. Himna v čast sv. Cirilu in Metodu (Jurkovič).

Proti mali odškodnini so našim društvom na razpolago.

Slov. gl. društvo »Ljubljane« žaluje ob preranem grobu zveste in nadarjene članice pevke gdč. Marije Gorenjc. V treh dneh je bila zdrava, bolna in mrtva. Na dan kraljevega rojstnega dne 17. decembra je še pela pri slovesni sv. maši v stolnici, 20. dec. smo jo že spremili na zadnji poti. Bila je članica stolnega kora, sodelovala tudi pri »Krekovi prosveti« in Ljudskem odru. Odlikovala se je zlasti po točni udeležbi pevske vaje. Članstvo »Ljubljane« se je pogreba vdeležilo v polnem številu, položilo na grob venec, moški zbor ji je pa zapel v slovo tri žalostinke. Ohranimo jo v najlepšem spominu!

Zborovodje, pevke, pevci in vsi naši prijatelji, agitirajte za naš list. Kdor nam pridobi 5 naročnikov, dobi vseh sedem zvezkov naših pesmaric. — Prijatelji! List je Vam namenjen, zato rabi tudi Vaše podpore!

V DOPOLNILO PRAVIL P. Z.

M. B.

Naša P. Z. se lepo razvija in zavzema vedno obsežnejši delokrog. Podrobno delo vodijo sedaj okrožja s svojimi odbori. V naših prvotnih pravilih pa okrožij ni omenjenih. Da dobe sankcijo tudi v pravilih, bo treba ista primerno izpolniti. Odbor je sprejel v svoji seji naslednji osnutek dopolnila, ki ga priobčujemo z namenom, da ga vsak zbor in vsako okrožje pretrese in sporoči odboru svoje želje in spreminjvalne predloge, če le mogoče že do junija. Osnutek bo tvoril pri prihodnjem obnem zboru odborov predlog za spremembo pravil, ki so bila priobčena v »Pevcu« I. L., št. 7/8 in sicer bi se vstavilo naslednje besedilo takoj za § 9.

B. Okrožja, okrožni odbori.

§ 10. Pevsko okrožje se ustanovi, če se združijo vanj vsaj trije v P. Z. včlanjeni zbori in pritrdi temu upravni odbor P. Z. Zbori smejo sami voliti, h kateremu okrožju naj pripadajo. Zbori, ki niso včlanjeni v P. Z. tudi ne morejo biti v nobenem pevskem okrožju P. Z. niti sodelovati pri njegovih prireditvah.

Okrožje preneha, če pade število včlanjenih zborov pod 3. Vse event. premoženje pripade P. Z., ki prosto razpolaga ž njim, če se v dveh letih ne obnovi okrožje, sicer dobi vse premoženje obnovljeno okrožje.

§ 11. Dolžnosti okrožij.

Okrožja so dolžna:

- a) podpirati P. Z. v vseh ozirih v smislu njenih pravil;
- b) pošiljati P. Z. poročila o odborih, sejah, sestankih in prireditvah. Sporede prireditev mora poslati v odobritev pravočasno tako, da more urediti še event. izpremembe, ki bi jih zahteval art. odsek po upr. odboru. Upravni odbor ima pravico, nastope prepovedati, če bi bil prepričan, da more nastop škodovati ugledu P. Z.;
- c) plačati Zvezi letne zneske, ki jih določijo občni zbor;
- č) pokoriti se vsem sklepom P. Z.;
- d) pošiljati k občnim zborom vsaj po enega delegata;
- e) zbirati statistiko zborov v svojem okrožju;
- f) organizirati v okrožju vsaj eno okr. prireditev na leto.

§ 12. Pravice okrožij.

Okrožja imajo pravico:

- a) voliti svojega zastopnika v upravni odbor P. Z., ki ima vse pravice voljenega odbornika;
- b) sodelovati po svojih zborih posamič ali skupno pri prireditvah P. Z., če so se za to pravočasno priglasili in prijavili primeren spored;
- c) nabavljati si note iz zvezinega arhiva.

§ 13. Okrožje upravlja okrožno odbor. Ta obstoji iz predsednika, tajnika, blagajnika in pevovodje. Volijo ga zastopniki zborov na svojih letnih sestankih, ki se vrše pred občnim zborom P. Z.

a) Predsednik zastopa okrožje na zunaj in je odgovoren upravnemu odboru za vse delo v okrožju, sklicuje seje in letne sestanke in jih vodi ter ureja vse okrožno delo v smislu odborovih sklepov, izvzemši strokovno stran. On je glavni organizator okrožnega dela.

b) Tajnik podpira predsednika v vsem delu in ga, če treba, nadomešča, opravlja vse pismene posle in zlasti skrbi, da zbori okrožja vrše svojo dolžnost napram okrožju in P. Z. Slednjič ima v oskrbi arhiv okrožja.

c) Blagajnik oskrbuje ves denarni promet.

č) Pevovodja vodi strokovno delo v okrožju, nadzira zборе pri njih pevskem delu, vodi skupne pevske prireditve in je odgovoren za to, da dobi zvezin pevovodja pravočasno sporede prireditev.

§ 14. Okrožno premoženje upravlja okrožni odbor. To se steka:

- a) iz rednih donoskov zborov, ki jih določijo letni sestanki okrožja;
- b) iz donosov okrožnih prireditev;
- c) iz event. izkupička not.

Okrožni odbor razpolaga z okrožno imovino prosto v prid včlanjenim zborom ali v prosoh skupnega dela; dolžan je pa poročati vsaj pred letnim sestankom okrožja P. Z. o stanju premoženja.

Eventualna nesoglasja razsoja letni sestanki ali, če ta ne pride do zaključka, upravni odbor P. Z. Proti njegovi razsodbi ni priziva.

§ 15. Letni sestanki okrožja se vrše ali v zvezi z okrožno prireditvijo ali posebej v času, nalašč za to določenem, toda pred občnim zborom P. Z. Če kateri odbornik odide predčasno iz odbora, se vrše v teku enega meseca nadomestne volitve. Vsak včlanjen zbor okrožja ima pravico poslati tja dva svoja zastopnika. Za sklepčnost je treba, da je zastopanih najmanj polovica zborov. Na sestanku sklepajo zastopniki:

- a) o okrožnih prireditvah (čas, kraj, spored);
- b) o letnih prispevkih zborov okrožja;
- č) volijo okr. odbor in 2 preglednika računov;
- d) o vseh tekočih zadevah, ki jih ni rešil odbor.

Glasovanje se vrši z nadpolovično večino. Če v kateremkoli vprašanju ne more priti do sklepa, je dovoljen priziv na upravni odbor P. Z.

Ker bo v principu obveljal zgornji osnutek, pozivamo okrožja, da se že v tem letu, kolikor še mogoče, ravnajo po njem in uravnajo po njem vse delo okrožij. M. B.

Iz koncertnega življenja.

December, januar in febr. so bili v koncertnem oziru izredno zanimivi in plodoviti, kar o glasbeni potenci Slovenije jasno pričča. Da bi še zunanje prilike bile temu odgovarjajoče in primerne, tedaj bi se tudi glasbena kultura s prav hitrimi vzponi dvigala.

16. decembra je bil simfonični koncert orkestralnega društva Gl. Maticе ljublj. s sodelovanjem godbenikov godbe drav. diviz. oblasti Beethovno overturo »Egmont« in simf. št. I. ter Griegovo suito je vodil E. Adamič, Debussyjevo suito Childrens Corner (Otroški kot) pa L. M. Škerjanc. Odkar je

dr. Čerin nehal s simfoničnimi koncerti, smo na te vrste godbo kar pozabili. V orkestralnem društvu Gl. Maticе gledamo naš bodoči filharmonični orkester, na čigar porastu in usovršenju mora biti interesiran naš narod.

9. januarja je priredila pianistka ga. Dana Golia-Koblerjeva samostojen klavirski koncert, na katerem nas je veselo presenetila s 4 slovenskimi točkami (Premrl, Kogoj, Škerjanc, Ravnik), veliko d'Indyjevo sonato op. 63, dvema Skrjabinovima skladbama in z Balokirevo fantazijo Izlamey. Skladbe naših skladateljev so imele vsaka svoj pose-

ben obraz in vsaka svoje posebne zanimivosti, da smo jih prav radi poslušali, med seboj primerjali in jih vsebinski pretčevali. Izredno tehnično in — lahko bi rekli — tudi idejno spretnost je pianistka pokazala v Skrjabinovih preludijih, tanfonski pesmi in v Balakirevi orientalski fantaziji »Islamey« sebe skoro prekrilila.

11. januarja je priredil Svet slušateljev ljubljanske univerze koncert na čast reprezentance Mednarodnega združenja visokošolcev ob priliki zborovanja izvrševalnega oddelka v Ljubljani. Sodelovali so: violinist Karel Rupel, basist Marijan Rus, pianist Marijan Rus (gojenci drž. konservatorija v Ljubljani) ter Akademski pevski zbor pod vodstvom Franceta Marolta. Na sporedu so bile umetne (Mirka, Pavlič, Lajovic, Savin, Adamič, Ravnik) in narodne pesmi iz Štrekljeve in Kokošarjeve zbirke v Adamičevi in Maroltovi priredbi. Zbor je bil v svojem nastopu izredno siguren in uglajen, tako da obeta prav veliko. Glasovno individualno vežbanje, ki ga Marolt posebno goji, je kazalo prav vidne uspehe. O lepih Maroltovih dirigentskih zmožnostih smo se tukaj le še temeljiteje prepričali. Odlične zmožnosti so pokazali Rupel, Rus in Sivic.

Nekam nevidno in kar čez noč se je pojavil nov odličen činitelj v izvedbi zborovske literature: pevski zbor učiteljstva U. J. U. Ljubljana. Učiteljski zbor se je nedolgo tega osnoval, se nam o priliki P. H. Sattnerjevega jubileja prvič predstavil — boreč se tedaj z vsakovrstnimi težkočami tehničnega in organizatoričnega značaja —, potem pa skoro poldrugo leto molčal, da so neki pesimisti že mislili, da bi mu peli rekviem. Gotovo je, da je med učiteljstvom veliko pevskega materiala, saj je vsaj delna pevka nadarjenost predpogoj na učiteljski. O takih učiteljskih zborih smo že večkrat slišali: tako o učiteljskem zboru primorskih učiteljev, o enakem moravskih učiteljev. Če je stvar mogoča in izvedljiva drugod, zakaj bi ne bila tudi pri nas. To tezo sta zagovarjala in v tem pravcu sta začela delovati Srečko Kumar in Marko Bajuk; ko je pa prvi odšel iz Ljubljane v Zagreb, tedaj je ostalo vse delo na Bajukovih ramah.

Učiteljski Tovariš z dne 26. jan. piše: Bilo je ob rojstvu Zbora pred dobrimi dvema leti. Mnogo sodelavcev je bilo takrat, vsaj upali smo, da so. Toda zapustili so zbor kot potaplajočo ladjo, ko so se pokazale prve navidez nepremagljive ovire, ki pa jih je potem Marko Bajuk sam s svojo železno voljo omilil, danes pa lahko mirno trdimo, skoro docela premagal. Priden ko mravlja, vztrajen optimist, odkrit tovariš, je v najhujših časih, ki so tepli njega na eni in zbor na drugi strani, pozabil lastno gorje in s kremenito žilavostjo potegnil zbor zopet v

življenje in delovanje... Pevskega zbora učiteljstva U. J. U. v Ljubljani brez Marka Bajuka danes ne bi bilo.

Za sedaj približemo to dejstvo, ki je izredno važno. Pevska Zveza se tega zbora prav posebno veseli iz več vzrokov. Zanimanje za glasbeno in pevsko izobrazbo bo zelo zrastle med učiteljstvom, in učiteljstvo je za razširjenje taiste — zlasti na deželi — gotovo najbolj merodajno. Podpisani je že večkrat pisal in predaval, da bi mogla v tem oziru največ storiti, to pa le tedaj, če bodo učitelji za to dovolj izobraženi. In učiteljski zbor to, na učiteljsko pridobljeno izobrazbo, kar najbolj dviga in pomnožuje.

Če izvzamemo nekatere podeželske nastope, je zbor po eno in polletnem odmoru 14. januarja 1928 nastopil v Zagrebu s slovenskim programom. Program je štel Adamičevo: Vragovo nevesto, Violo in Svatovske; Škerjančeve: Kmetiške; Lajovčeve: Kolednike, Zabe in Zlato v Blatni vasi ter Ravnikovo Zimsko pesem in Kmetiško. — Zagrebški listi so izvajanje kar moč laskavo ocenili in njihovega dirigenta Kumarja proslavljali kot odličnega interpreta in umetnika.

Z istim sporedom se je zbor predstavil Ljubljani 6. februarja 1928. Oni, ki so slišali oba izvajanja, so nastop v Zagrebu pohvalneje ocenili kot v Ljubljani, kar je pa pripisovati ugodnejši akustiki velike dvorane Glasbenega zavoda. Sila in izurjenost izvajanja je vidno rastle, posebno zablestela v »Violi« in dosegla zenit v Ravnikovi Zimski in Kmetiški. Najboljši glasovni material so pokazali alti, relativno najšibkejši tenori, soprani so bili v Škerjančevih skoro malo preostri. Pa nič zato: Zbor ima vse predpogoje, da postane naš prvovrsten in reprezentativen vokalni faktor!

V četrtek, 9. febr., je v Filharmonični dvorani koncertiral slovit španski čelist Gašper Cassado. Ob klavirski spremljavi J. Mendelsohn-Gardigianijeve je izvajal svojo »sonato v starem španskem stilu«, Beethiovo sonato za cello op. 69, Locatellijevo sonato v d-duru, neki Bachov Adagio itd. Cassado je lastnik izvrstnega instrumenta, na katerem je res virtuozi, odlikuje ga neverjetna dinamična finesa, široka linija in lepo doneč, poln forte. (Dr. Vurnik.)

»Ljubljanska opera« je 9. febr. gostovala s Prokofjevo »Tremi oranžami« v Zagrebu s kapelnikom N. Štritofom. Gostovanje je bilo v vsakem oziru izredno vsešno za soliste, orkester in dirigenta. V januarju je gostovala v Ljubljani v »Plesu v maskah« zagrebška primadona ga. Zdenka Žikova. V »Hoffmanovih« je nastopila ga. F. Čadeževa. Noviteta je bila vprizoritev operete »Zmagovalka oceana«.

Nove skladbe.

Stanko Premrl: **Hvalnice nebeški Gospe** (S. Sardenko). Dvoglasne pesmi s harmonijem ali klavirjem. Samozaložba. Cena 15 Din.

Celotna zbirka je ena sama himna in morda še bolj z ozirom na skladateljeva izrazna sredstva (melodika, zlasti harmonika v spremljevanju) kot bi sklepal na podlagi besedila. Očarujoče so harmonske verige, ki prepregajo cele strani, butajo ena ob drugo, izpodnikajo tla ena drugi in sicer z neko silovito logiko in drznostjo, da človek kar osupne. (Primerjaj takoj št. 1 od 19. takta dalje do 34.!) Zidanje v velike loke, ki jih izpolnjuje večinoma s prehodnimi harmonijami disonančnega značaja in jih potem zaključuje s konzontaninimi tvorbami, to se tudi v tem delu enako točno očituje: to ga tudi loči od onih impresionistov, ki se izživljajo v čim najkrajših raztrganih domislih, harmonsko barvito podčrtanih.

Izvajanje zahteva izvrstnega spremljevalca v klavirskem partu, pa tudi polnega dvoigl. zbora. Skladbe bodo gotovo dobrodošle, ker je zlasti za tovrstne priredbe veliko povpraševanje. D.

Vasilij Mirk: **Deset povesti za našo klavirsko mladino**. Domače klavirske literature je nam Slovincem že od nekdaj manjkalo. Upamo, da nam v tej smeri kaj pomore »Nova muzika«, ki je pravkar izšla. »Ljubljanski Zvon«, ki neutrudno izdaja

svoje »Zbore«, je letos poskrbel tudi za izdajo Mirkovih Desetih povesti, deset klavirskih skladb in s tem dal mladini novega materiala za studij in zabavo, da ji ne bo treba več segati po tujih notah.

Kakor so nekdaj Gerbičeve zbirke narodnih pesmi za klavir, podobno tudi Mirk sluša klavir učečo se mladino zainteresirati z narodno pesmijo in nje efektno obdelavo, ki je obenem tudi instruktivna. »Čuk«, »Črni kos«, »Barčica«, »Rožmarin«, »Jaz pa pojdem«, »Rožice na polju«, »Pastirec«, »Škrjanček«, »Megla iz jezera« in »Soldaški boben« so prišli v zbirko teh »rondojev« (pesmice so često večkrat variirane; variacije vežejo v celoto kratki, časih modulatorični intermezzi), urejenih od lažjih do težjih in opremljeni s točnim prstnim redom. Variacije so lahke, melodija efektno potuje iz desne v levo, se skriva v razstavljeni akordiki, ki parkrat ubere modernejše kombinacije, nikoli pa ni melodija popačena; muzikalna obdelava se odigrava samo v okvirju harmoničnega tolmačenja in ritmike v spremljavi. Upam, da bo zbirka dosegla svoj namen tudi glede vpeljave v prednašanje. Škoda le, da so »Rožice« in »Škrjanček« tako na drobno stavljeni, da bo treba oči napenjati.

Zbirko morem v nakup najtopleje priporočiti. Proč z dunajskimi valčki in polkami! Domače blago v roke, ki ni tako banalno! V.

Iz glasbenih listov.

Cerkveni Glasbenik št. 11. in 12. Dr. Mantuani zaključuje svoj podrobni spis o Jan. Pierluigi di Palestrine, ki obsega celih 10 strani. Pod črto je vse polno zelo zanimivih drobtin in virov, ki spis še posebno ilustrirajo. Fran Ferjančič je dovršil življenjepis idrijskega župnika-dekana monsg. Mih. Arka. V spis je vpletena tudi dobra jubilentova slika. Al. Kralj se je spomnil s toplimi besedami šestdesetletnika Fr. Ferjančiča. Jubilant Ferjančič pa pripoveduje zelo živahno, kako se je sestal prvič z goriškim metropolitom dr. Sedejem pred 33 leti v Regensburgu na Bavarskem, in sicer pri 300 letni proslavi Palestrine in Arl. Lasso. Slede objave Cec. društva in organistovske zadeve. Po dolgem pogajanju in iskanju je bila ustanovljena vendar že Zveza organistov v Sloveniji, katere pravila so priobčena ob sklepu lista pred koncertnimi poročili. Za koncertnimi poročili sledi več dopisov, med njimi je zlasti zanimiv Mavov iz Celja. Za poročili iz gl. listov završe 50. letnik razne glasbene vesti in urednikov članek: Ob koncu leta. Stevilko poživlja več slik: udeleženci koralnega tečaja v Mariboru 1907 z umrlim župnikom Fr. Tropom, udeleženci koralnega

tečaja v Gorici 1906 z umrlim Fajglom in Kokošarjem, bogoslovni oktet l. 1922., med njimi naš sodruknik M. Tomc, orgle in pevski kor v Mekinjah pri Kamniku, orgle iz leta 1720. ter orgle v Zireh, zadnje delo našega umrlega mojstra Milavca. V prilogi je Premrlova: Himna v čast sv. Stanislavu in Pesem v čast sv. Terezike ter Božična, ki jo je harmoniziral D. Doktorič.

Št. 1. in 2. Na čelu Aljažev življenjepis, ki ga je spisal dr. Kimovec, njegov dobri prijatelj. Zanimivemu spisu sledi avtobiografija C. Kumarja, ki se je tudi v »Pevcu« že oglasil. D. Doktorič sporoča v Goriškem pismu o pevskih razmerah v nekaterih krajih na Goriškem. Srečko Koporc je priobčil kratek članek o Simfoničnih elementih. Sledi ocena novih orgel v Belgradu, ki jih je postavil naš mladi mojster Jenko. Po poročilih posnemamo, da je delo izvrstno uspelo, četudi je bilo to njegovo prvo večje samostojno delo. Iv. Mercina, goriški zvonoslovec, piše o zmanjšanih akordih v zvonilih (zakaj ne kar v »zvonovih«?). Znani nabiratelj nar. pesmi Kramar nadaljuje na 5 in pol straneh seznam nabranih nabožnih pesmi, na kar sledi zopet podrobna poročila: Iz

odb. Cec. društva, org. zadeve, koncertna poročila, dopisi, oglasnik novih skladb, poročila iz gl. listov in razne vesti. V prilogi so Premrlova: Himna farnemu patronu, ki se lahko poje kateremukoli patronu, Tomčev: Veni sancte Spiritus! in Mavov: Odpevek za litanije sv. Jožefa.

»Cecilija« št. 1. (1928). Vsebina: Širola, Ockeghenova izbrana dela v ureditvi dr. Dragana Plamenca, ki jih bo izdalo nemško založništvo Breitkopf in Härtl v Lipskem pod naslovom »Publikacije starejših skladateljev«. Dr. J. Mantuani nadaljuje življenjepis Fr. Ks. Križmana, ki postaja s svojimi podrobnostmi vedno zanimivejši; dr. Markulin piše o klavirskem problemu, dr. Gavazzi pa poroča o novi zbirki bosensko-hercegovskih pesmi, ki jih je (60) nabral in izdal znani češki nabiratelj nar. pesmi L. Kuba. Dr. Stahuljak piše o kitarski umetnosti v tujini, kjer, pravi, da poučujejo kitaro tudi na konservatoriju v Gradcu in v Karlsruhe. Dr. Mantuani je priobčil zanimiv donesek k rokopisu češke velikon. pesmi iz Žiča. L. Lukić o starih svatovskih pesmah iz Varoša pri Brodu ob Savi (s številnimi primeri). Sledi predavanje dr. Širole o sodobni glasbi v Jugoslaviji, ki ga je predaval na konservatoriju v Pragi 4. novembra 1927, ob priliki glasbenega festivala, pri katerem je bila na vrsti tudi naša moderna glasba. Preko podobnih poročil o glasbenih razmerah na Angleškem in v Zagrebu najdeš v številki vse polno drobnih zanimivosti. Iz samoborskega pisma posnemamo, da prodirajo naši skladatelji že vendar enkrat tudi preko Save in Kulpe, kajti v sporedu samoborskega zbora »Jeka« so omenjeni naši: Leban, Dev, Vodopivec in dr. Schwab, v cerkvi pa Sattner in Foerster. V poglavju: Naši glasbeniki je začela »Cec.« objavljati kratke življenjepisne hrv. in srbskih skladateljev. V prvem članku sta orisana in s slikami predstavljena dva: Anton Oršič in Vlad. R. Djordjević. Za številnimi dopisi sledi poročilo o glasbeni literaturi, ki se ozira posebno lepo na slov. glasbo. Niti najmanjša stvar ne uide paznemu poročevalcu. Ta odstavek je tako široko zasnovan, da nudi paznemu čitatelju popolno orientacijo daleč naokoli. Prav tako izve človek iz »Raznih vesti« in s platnic skoro vse. Česar mu ej treba, da ostane v stiku s sodobnim glasbenim svetom. »Cecilija« zavzema brez dvoma na jugu prvo mesto med vsemi glasbenimi listi in je za stik s sodobno glasbo vsakomur neizogibno potrebna.

»Jugosl. muzičar« št. 12. Prvi članek obsega precej podrobno poročilo o pariškem kongresu mednarodne muzič. unije, ki se je vršil od 31. oktobra do 3. novembra l. 1927., dalje o »Izdajanju koncesij vodjem salonskih orkestrrov« in kratko pojasnilo o razmerah v češki filharmoniji in v orkestru ljubljanske opere. Povod za to je dalo poročilo v »Jutru« 20. novembra 1927; pogovor urednika z g. Štritofom, ki je vodil koncert naše glasbe v Pragi. V glasbenem pregledu poroča dr. Si-

rola o dveh koncertih jugoslovanske glasbe, ki sta se vršila od 4.—6. decembra 1927 v Pragi, enega je vodil N. Štritof, kapelnik ljublj. opere. Oba sta prav dobro uspela in pripomogla naši glasbi lep korak v širni svet. Izmed Slovencev so bili na sporedu: Adamič, Lajovic in Škerjanc. V glasbeni kroniki je več drobnih vesti iz več krajev, za tem opis novega instrumenta »termenvox« in razne vesti s podrobnimi »paberki«.

Št. 1. (1928). Urednik razmotriva »v novoletnem uvodniku« o raznih socialnih in organizac. razmerah glasbenikov. F. Klančnik primerja delo organistov in njih plače. Članek še ni končan. Med internac. glasb. pregledom je dopis iz Avstrije in Nemčije o tamkajšnjih razmerah glasbenikov. V glasbenem pregledu je veliko drobnih stvari, med njimi slika N. Iv. Nikolajeva in dvoje razpisov nagrad: ena za simfonijske skladbe ob priliki stoletnice Schubertove smrti, drugo je razpisalo hrv. društvo sv. Jeronima v Zagrebu ob proslavi društvene 60 letnice.

»Zboric« št. 11/12. Zanimivo je v njih predavanje skladatelja dr. Schwaba: Ipavci in jaz. V drugem delu je kratek življenjepis žirovskega organista in skladatelja Ant. Jobsta, zgodovina »Ljubljanskega Zvona« in trboveljskega »Zvona«, poročilo Z. J. P. L., več drobnih vesti, poročila iz gl. listov, ocene nekaterih skladb, koncertna poročila in razne drobtine.

V prilogi je prva G. Ipavca pesem za moški zbor: »Slovo od doma«, dalje narodna »En fantič je pršu«, ki jo je harmoniziral L. Zepič za moški zbor. Zadnji takt v 3. in predzadnji v četrti sta bržkone po sili prešla iz $\frac{3}{4}$ v $\frac{2}{4}$. Ne mislim, da ju je posilil gosp. Zepič, ampak pevske in pivske družbe, ki so pesem zepe po mestih. Prireditev je drugače zelo okusna in teče gladko, a refren »se poje« zopet v tempu! O ti nesrečni tempo, ki poveš toliko, da te ne moremo nadomestiti z domačo besedo! Besede niso zapisane dosledno: Oblike prišu, povprašu, prstava, sprava, zvrniu, zbudiu, liu, loviu itd. niso dosledne. Če pišem popolnoma v narečju brez vsakega ozira na književni jezik, moram pisati »pršuc«, kakor takoj za tem prstava. Končnica zbudiu, zvrniu zopet ne soglaša s prvimi, ker so med ljudstvom v resnici domače oblike: zvinu, zbudu. Tega tudi rima ne preokrene. Take nedoslednosti motijo in silijo k paznosti. Adamič je priredil iz Kokošarjeve zbirke za moški zbor: Ura bije. Pestra agogika bo zahtevala prožnih velikih glasov, sicer pesem ne bo lepo zvenela.

Vasilij Mirk je priobčil precej široko razpredeno, pestro razpleteno »Divjo rožico« za večglasni mešani zbor in tenor. samospev. Lepa pesem ne bo delala posebnih težav, ker so glasovi dobro pevnji, harmonija vseskozi logična, ritmika ne (prisiljeno) zveržena. Lahka, a krepka je domorodna pesem za moški zbor: Kralj Matjaž, ki jo je

zložil I. Ocvirk. Tehnično jo bodo zmogli tudi šibkejši zbori in dosegli lahko lepe uspehe, če bodo le malo se ozirali na njeno pestro dramatiko. Ant. Jobst, ki zadnji čas zelo pridno sklada za cerkev, je zložil za mešani zbor Bevkovega »Polžka«. Živahna, v harmoniji pestra, v ritmu gibka, je lahkega kova, a zelo prijetna, teče gladko v ponavljajočih se melodijah kakor kanon in se v lahkem pp. zaziblje v sladke sanje. V priprosti harmoniji, še priprostejši melodiji, je zelo lepo ubrana otroška uspavanka. Kdor se bo pogiblil v pesem in jo znal izklesati zlasti z motivične strani, bo našel v njej hvaležno snov. Pevovodje, sezite po »Zborih«!

»Glasbeni vjestnik« št. 11. Na naslovni strani je slika Ive Muhvića, višjega vojnega kapelnika v Zagrebu s kratkim življenjepisom na drugi strani. Sledi poročilo o pevskega dnevu, ki se je vršil 30. novembra v Zagrebu, in govor preds. hrv. pev. Zveze Fallera. Dr. M. Markovac nadaljuje svoj spis o hrv. nar. pesmih in koncertna poročila.

Št. 12 nismo dobili.

Št. 1 (1928). Slika učitelja in skladatelja Zlatka Špoljarja s kratkim življenjepisom. Ivan Mladinec predlaga naj bi pevska društva pobirala pri svojih prireditvah davek za skladatelje. Predlog ni nov, tudi ni neumesten, toda težko izvedljiv, dokler so naši koncerti navezani na tako ogromne stroške. Najprej treba izvojevati s skupnimi močmi, da ukine država svoj davek vsaj za one prireditve, ki imajo strogo umetniški (pevski) namen. Teh 10 odstotkov bi neslo lepe

vsote, če bi jih obrnili v prid našim skladateljem. Dokler so pa skoro vsi koncerti pasivni, toliko časa ne kaže nalagati si novih bremen. Je to žalostno dejstvo, a narekuje ga neizprosna realnost. Dr. M. Marković je dovršil svoj sestavek o hrv. nar. pesmi, nakar slede koncertna poročila, književne in društvene vesti. Med zadnjimi je poziv Češke Pevske zveze, v katerem vabi na veliki pevski festival, ki se bo vršil 7. do 9. aprila (o Veliki noči) v Pragi.

»Muzika«, 1. števec. 1. letnika. V Beogradu je začela izhajati »Muzika«, ki ima namen služiti glasbeni kulturi v širšem in ožjem pomenu besede. Uvodnik prve številke je prinesel zanimiv članek: »Etika glasbene kulture«, ki ga je spisal dr. M. Milojević. Glavna misel je označena nekako v stavku: Skladatelj potrebuje glasbenikov, ki njegova dela izvajajo, med obema faktorjema pa naj bodo kritiki. Ta trojica tvori zaokroženo enoto, ki pa mora biti v vseh treh delih glasbeno-kulturno dobro izobrazena, drugače nastanejo dis-harmonije, ki so umetnosti v škodo. K. M. Manojlović je sestavil mal članek o »guslah in guslarjih«. Spis je velikega folklorističnega pomena, ker načenja vprašanje, ki je na našem jugu prevažen faktor nar. glasbe. R. Schwab piše o »Gramofonu v službi glasbe« in poudarja važnost gramofona za glasbena predavanja. Za zapisovanje nar. pesmi (folkloristični pomen), dalje za pouk v instrumentih, ker nam posname poleg melodije in ritmike dosti dobro tudi barvo glasu (tonov). Slede poročila iz glasbenega sveta, med njimi je zlasti obširno poročilo o festivalu v Frankfurtu in o uspehu hrv. pev. društva »Kolo«, ki ga je spisal dr. B. Širola. V »kratkih vestih« je veliko zanimivega glasbenega zrnja. B.

Razne vesti.

Zborovodje! Pozor!

Na prodaj je zbirka starejših in novejših moških in mešanih zborov posvetne in cerkvene vsebine po zelo znižani ceni. Vprašati je osebno ali pismeno na naslov: **Lojze Avsenek, Rajhenburg ob Savi.**

Gosp. Alojz Polič, organist in kapelnik v Postojni želi primerne službe; zmožen je voditi godbo na lok in pihala.

»Nova muzika«. Z novim letom 1928 začne Glasbena Matica v Ljubljani izdajati dvomesečnik »Novo muziko«. »Nova muzika« bo imela glasbeno-književni in glasbeni del s priložno »Mala nova muzika«. V glasbeno-književnem delu, ki bo za sedaj obsegal 4 strani, se bodo strokovno in v poljudni besedi obravnavala vsa vprašanja sodobne domače in svetovne glasbene umetnosti. Glasbeni del bo na 12 straneh prinašal v najmodernejšem notnem tisku vokalne in instrumentalne skladbe slovenskih, hrvatskih

in srbskih skladateljev sodobnih smeri. Priloga »Mala nova muzika« bo objavljala sodobna glasbena dela najrazličnejše vsebine tudi za manj spretno izvajalce ter bo odprta zlasti našemu skladateljskemu naraščaju. Izhajal bo na 4 straneh iste oblike ko »N. muzika«. Prvi zvezek »Nove muzike« bo prinesel kratke, informativne članke o sodobni glasbi, dalje skladbe Matije Bravničarja, Marija Kogoja, Mihovila Logarja, Slavka Ostrca, L. M. Škerjanca, »Mala nova muzika« bo objavila krajše, interesantne skladbe Janka Ravnika, Slavka Ostrca, Stanka Premrla, Sašo Šantla itd. »Novo muziko« bo urejeval Emil Adamič, izdajala pa Glasbena Matica.

Dvomesečnik »Nove muzike« bo imel obliko »Novih Akordov«. Imel bo po risbi akad. slik. Justina umetniško izdelan ovojni list v treh barvah.

Da bo Glasbena Matica mogla določiti vsaj približno število izvodov »Nove mu-

zike, se vsi zainteresenti naprošajo, da ji prijavijo po dopisnici svoje naročilo.

Celoletna naročnina, t. j. 6 zvezkov 100 Din.

Na ljudskem vseučilišču v Celju je predaval dr. A. Schwab o življenju in delovanju bratov Ipavcev. Predavanje je pomenilo svojevrsten dogodek v celjskem kulturnem življenju.

Glasbeni jubileji. V minulih mesecih smo obhajali nekaj glasbenih jubilejev, ki jih samo na kratko podčrtamo.

Skladatelj dr. Ant. Schwab je dne 7. jan. slavil šestdesetletnico svojega rojstva. Rojen v Št. Pavlu pri Preboldu je obiskoval gimnazijo v Celju, vseučilišče pa v Gradcu. Splošno pravijo, da kdor hoče spoznati pisatelja-pesnika prav natančno, mora iti v pesnikovo deželo in pristaviti bi lahko dalje: kdor hoče razumeti skladatelja, ga mora vsaj približje spoznati. Srečen slučaj je nanesel, da sem mogel osebno čestitati jubilarju in reči moram, da je osebnost dr. Schwaba živ odtis njegovih glasbenih del oz. obratno. Ona prijaznost, odkritost, veselost in dobrohotnost, ki jo razodeva »Zlata kavglica«, »Dobro jutro« itd. se prav tako živo zrcali v osebnosti našega jubilarja. Prav je poudaril E. Adamič: »Ako bi mogli iz njegovih del izbrisati, kar je v njih — kakor iz zrelega grozdja — kar pritekla bi iz njih sladka malina, nežnost, naivna mlada živahnost in radost, zdravje in srčna kri slovenskega pevca.« »Pevce« je o jubilarju že obširneje pisal; pri tej priliki podčrtavamo samo iskreno željo vseh slovenskih pevcev: Ohrani Stvarnik jubilarja do skrajnih mej človeškega življenja!

Nekako istočasno je slavil svoj petdesetletni jubilej Emil Adamič. Znan kot najplodovitejši slovenski skladatelj se je v zadnjih letih močno udejstvoval kot dirigent orkestralnega društva, kot glasbeni kritik in postane tudi urednik reprezentativne glasb. revije: »Nova muzika«. Zrastel je iz samega sebe, iz lastne nadarjenosti, pridnosti in vztrajnosti. Popularnost Adamiča kot skladatelja je izredna: poznajo ga vsi podeželski zbori kakor tudi prvovrstni zbori v naših kulturnih centrih; njegova dela so bila že predstavljena mednarodnemu kritičnemu svetu in bila prav laskavo ocenjena. Kot zvestemu sodelavcu mu ključemo: Na mnoga leta!

Petdesetletnico rojstva slavi tudi goriški pevec Vinko Vodopivec. »Naš Colnič« piše k temu jubileju: »Vinko Vodopivec je skladatelj našega ljudstva, on je postal ves naš. On je skladatelj našega prosvetnega gibanja. Našim pevcom, posebno podeželskim, gredo najbolj v slast njegovi zbori, na vseh veselilnih sporedih so morali biti. Zato ključemo vsi člani naše družine: Gospod Vinko, tvoje pesmi so nas tolažile v cerkvi in povzdigovale naše misli iz zemeljskega trpljenja k nebu, tvoje pesmi so nas razveseljevale, ko smo bili potrebni in žejni in lačni veselja. Bog, ki mu tako rad prepevaš, te blagoslovi in ti povračaj, kar si našemu ljudstvu dobrega storil! Ohrani naj te še dolgo let!«

25 letni jubilej umetniškega delovanja je obhajal pretekli mesec pevec-mojster Julij Betetto. Ker nameravamo v letošnjem »Pevce« obširneje poročati o mojstru, zato se danes omejujemo le na iskrene čestitke in voščila!



Pevski zbor idrijski ob odhodu organista g. Pogačnika.

Izdajatelj: Pevska zveza (Blaž Poznič) v Ljubljani. — Urednik: Dr. A. Dolinar v Ljubljani.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.